

Pokyn DR SR
k obchodnému majetku, ktorý je využívaný daňovníkom s príjmami podľa § 6 zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov

Obchodný majetok je pre účely podnikania zadefinovaný v zákone č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „ObchZ“).

Podľa § 6 ObchZ **obchodným majetkom** na účely tohto zákona **sa rozumie súhrn majetkových hodnôt a to**

- **vecí**, t.j. veci v právnom zmysle,
- **pohl'adávk**, t.j. právo na plnenie od dlžníka (§ 487 ObchZ)
- **a iných práv**, t.j. napr. právo z priemyselného vlastníctva, právo na ochranu obchodného mena **a**
- **peniazmi ocenených iných hodnôt**, t.j. iné majetkové hodnoty ocenené peniazmi, ktoré nie sú ani vecami ani právami, napr. obchodný podiel, know-how, obchodné vzťahy a pod.,

ktoré patria podnikateľovi a slúžia alebo sú určené na jeho podnikanie.

S účinnosťou zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dani z príjmov“), od 1.1.2004, je v § 2 uvedená definícia obchodného majetku u daňovníkov dosahujúcich príjmy podľa § 6 zákona o dani z príjmov, t.j. dosahujúcich príjmy z podnikania, z inej samostatnej zárobkovej činnosti a z prenájmu.

Podľa § 2 písm. m) zákona o dani z príjmov je obchodným majetkom súhrn majetkových hodnôt, a to vecí, pohľadávok a iných práv a peniazmi ocenených iných hodnôt, ktoré má fyzická osoba s príjmami podľa § 6 vo vlastníctve a ktoré sa využívajú na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie týchto príjmov, o ktorých táto fyzická osoba účtuje alebo účtovala, eviduje alebo evidovala podľa § 6 ods. 11.

S účinnosťou od 15.12.2005 sa zákonom č. 534/2005 Z.z. definícia obchodného majetku u daňovníka dosahujúceho príjmy podľa § 6 rozširuje aj o hmotný majetok obstarávaný formou finančného prenájmu, ktorý fyzická osoba využíva na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie predmetných príjmov a o ktorom fyzická osoba účtuje alebo účtovala v súlade s účtovnými predpismi alebo eviduje alebo evidovala podľa § 6 ods. 11 tohto zákona.

Na rozdiel od definície obchodného majetku podľa ustanovenia § 6 ObchZ je pre daňové účely definícia rozšírená nielen o podmienku vlastníctva a používania majetku na podnikanie,

- ale o takomto majetku musí daňovník účtovať alebo o ňom účtoval, evidovať alebo ho evidoval podľa § 6 ods. 11 zákona o dani z príjmov

a zároveň je definícia pre daňové účely rozšírená nielen na daňovníka, ktorý dosahuje príjmy z podnikateľskej činnosti

- ale aj o daňovníka dosahujúceho príjmy z inej samostatnej zárobkovej činnosti a od 1.1.2004 aj o daňovníka, ktorý dosahuje príjmy z prenájmu zadefinované do § 6 ods. 3 zákona o dani z príjmov.

Daňovník s príjmami podľa § 6 môže zaradiť majetok do obchodného majetku len vo vstupnej cene určenej v súlade s ustanovením § 25 zákona o dani z príjmov a len z takto stanovenej ceny môže určiť odpisy, ktoré bude zahŕňať do svojich daňových výdavkov v súlade s ustanovením § 19 zákona o dani z príjmov.

V súlade s § 2 ods. 4 písm. a) zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“) majetkom sú tie aktíva účtovnej jednotky, ktoré sú výsledkom minulých udalostí, je takmer isté, že v budúcnosti zvýšia ekonomické úžitky účtovnej jednotky a dajú sa spoľahlivo oceniť podľa § 24 až 28 zákona o účtovníctve. Vykazujú sa v účtovnej závierke, v súvahe alebo vo výkaze o majetku a záväzkoch.

Účtovanie obchodného majetku je vymedzené

- Opatrením MF SR zo dňa 13.12.2007 č. MF/27076/2007-74, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a podrobnosti o usporiadaní, označovaní položiek účtovnej závierky, obsahovom vymedzení položiek a rozsahu údajov určených z účtovnej závierky na zverejnenie pre účtovné jednotky účtujúce v sústave jednoduchého účtovníctva, ktoré podnikajú alebo vykonávajú inú samostatne zárobkovú činnosť, ak preukazujú svoje výdavky vynaložené na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov na účely zistenia základu dane z príjmov (ďalej len „postupy účtovania v sústave JÚ“) a
- Opatrením MF SR zo dňa 16.12.2002 č. MF/23054/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovnej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení neskorších predpisov (ďalej len „postupy účtovania v PÚ“).

Daňovník, fyzická osoba vlastníaci majetok a to či už veci, pohľadávky a iné práva a peniazmi oceníteľné iné hodnoty, ak chce využívať tento majetok na dosiahnutie zabezpečenie a udržanie príjmov podľa § 6 zákona o dani z príjmov sa môže sám dobrovoľne rozhodnúť

- či tento majetok zaradí do svojho obchodného majetku, t.j. bude o ňom účtovať alebo evidovať v evidencii podľa § 6 ods. 11 zákona o dani z príjmov alebo
- ho do svojho obchodného majetku nezaradí, t.j. nebude o ňom účtovať alebo nebude viesť evidenciu podľa § 6 ods. 11 zákona o dani z príjmov.

Uvedené má podstatný význam a dôsledky pre daňové účely a to

- nielen na uplatňovanie výdavkov súvisiacich s takýmto majetkom daňovníka ale
- zároveň aj na prípadné zdanenie resp. oslobodenie príjmov z predaja takéhoto majetku.

Uplatňovanie výdavkov súvisiacich s obchodným majetkom daňovníka

Vychádzajúc z daňovej definície obchodného majetku daňovníka, fyzickej osoby dosahujúcej príjmy podľa § 6 zákona o dani z príjmov vymedzenej v ustanovení § 2 písm. m) zákona o dani z príjmov, len v prípade, ak daňovník účtoval alebo účtuje, evidoval alebo eviduje podľa § 6 ods. 11 zákona o dani z príjmov o svojom majetku, ide o obchodný majetok, pri ktorom je možné uplatňovať ako daňové výdavky

- výdavky na obstaranie hmotného majetku a nehmotného majetku,
- výdavky na technické zhodnotenie hmotného majetku a nehmotného majetku,
- výdavky na opravy a udržiavanie tohto majetku a
- iné súvisiace výdavky spojené s používaním tohto majetku.

V súlade s § 21 ods. 1 písm. a) zákona o dani z príjmov, daňovými výdavkami nie sú **výdavky (náklady) na obstaranie hmotného majetku, nehmotného majetku (§ 22) a hmotného majetku a nehmotného majetku vylúčeného z odpisovania (§ 23).**

Výdavky na obstaranie hmotného a nehmotného majetku sú daňovými výdavkami v súlade s § 19 ods. 3 písm. a) zákona o dani z príjmov **len prostredníctvom odpisov** hmotného majetku a nehmotného majetku určených ustanoveniami § 22 až 29 zákona o dani z príjmov.

Podľa § 22 ods. 1 zákona o dani z príjmov sa odpisovaním na účely tohto zákona rozumie postupné zahrňovanie odpisov z hmotného majetku a nehmotného majetku do daňových výdavkov, ktorý je účtovaný alebo evidovaný podľa § 6 ods. 11 a je používaný na zabezpečenie zdaniteľných príjmov. Postup pri odpisovaní hmotného majetku je určený v § 26 až 28 zákona o dani z príjmov a nehmotného majetku v § 22 ods. 8 zákona o dani z príjmov, ak nejde o hmotný majetok a nehmotný majetok vylúčený z odpisovania podľa § 23 zákona o dani z príjmov.

Už z uvedenej definície odpisovania je zrejmé, že odpisovať majetok, t.j. uplatňovať výdavok na obstaranie hmotného a nehmotného majetku prostredníctvom odpisov môže daňovník len v prípade, ak pôjde o hmotný a nehmotný majetok, o ktorom daňovník účtuje alebo eviduje podľa § 6 ods. 11 a zároveň ho aj používa na zabezpečenie zdaniteľných príjmov.

Príklad

Daňovník, fyzická osoba, vykonávajúci podnikateľskú činnosť a dosahujúca príjmy podľa § 6 zákona o dani z príjmov si kúpi osobné motorové vozidlo 25.12.2008. Toto motorové vozidlo si kúpi ako občan, fyzická osoba, tzn., že doklady nie sú vystavené na fyzickú osobu podnikateľa (s jeho obchodným menom, IČO, DIČ). Keďže predajca dodáva technický preukaz až po zaslaní od výrobcu vozidla, čo býva aj desať dní, daňovník dostane na automobil tzv. „prenosnú značku“, s ktorou je oprávnený používať vozidlo na cestných komunikáciách. Dňa 26.12.2008 sa však rozhodne, že bude využívať auto na podnikanie a o obstaraní auta začne účtovať (zavedie ho na kartu dlhodobého majetku atď.). Je možné uplatniť si daňový odpis už v roku 2008?

V súlade s ustanovením § 10 ods. 2 postupov účtovania v sústave JÚ, podmienkou zaradenia dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku do používania nie je jeho úhrada. Uvedením do používania sa rozumie zabezpečenie všetkých technických funkcií tohto majetku potrebných na jeho používanie a splnenie povinností podľa osobitných predpisov.

Z uvedeného vyplýva, že majetok daňovník môže zaradiť do užívania až po splnení všetkých technických funkcií podľa osobitných predpisov, ktorým je aj pridelenie evidenčného čísla na vozidlo používané na cestných komunikáciách v súlade s ustanoveniami zákona č. 725/2004 Z.z., o podmienkach prevádzky vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Po zaradení do užívania tohto majetku v súlade s ustanoveniami postupov účtovania v sústave jednoduchého účtovníctva je možné takýto majetok začať aj daňovo odpisovať zo vstupnej ceny určenej podľa § 25 zákona o dani z príjmov v súlade s ustanoveniami § 22 až 29 zákona o dani z príjmov.

Ak teda daňovník nebude mať zabezpečené k 31.12.2008 všetky technické funkcie a to aj pridelené evidenčné číslo na motorové vozidlo, nemôže si toto zaradiť do majetku a nemôže si uplatniť účtovné ani daňové odpisy k 31.12.2008.

Skutočnosť, že daňovník kúpil motorové vozidlo ako občan, nie ako podnikateľ pod svojimi identifikačnými údajmi, nemá vplyv na uplatnenie výdavku na kúpu tohto motorového

vozidla ako daňového výdavku prostredníctvom odpisov v súlade s ustanoveniami zákona o dani z príjmov, nakoľko je vlastníkom tohto vozidla a o tomto vozidle účtuje, čo je splnenie definície obchodného majetku podľa § 2 písm. m) zákona o dani z príjmov.

Pozn.

Postupy účtovania v sústave JÚ ustanovujú v § 20 postup a pravidlá na odpisovanie dlhodobého majetku. Ide o účtovné odpisy, ktoré sa však väčšinou v jednoduchom účtovníctve rovnajú daňovým odpisom.

Príklad

Daňovník vykonáva svoju podnikateľskú činnosť v mieste trvalého bydliska, pričom má k výkonu činnosti vyčlenenú jednu izbu v byte (dome). O časti nehnuteľnosti účtuje ako o majetku využívanom na podnikanie, tzn., že ju vedie na karte dlhodobého hmotného majetku. Napriek skutočnosti, že uvedenú časť nehnuteľnosti využívanú v súvislosti s podnikaním, nevyňal z bytového fondu a nevedie ju ako nebytovú časť v súlade s osobitnými predpismi, z dôvodu, že o tejto časti nehnuteľnosti účtuje alebo vedie evidenciu podľa § 6 ods. 11 zákona o dani z príjmov, je jeho obchodným majetkom v súlade s § 2 písm. m) zákona o dani z príjmov, čo znamená, že všetky výdavky spojené s touto časťou nehnuteľnosti sú daňovými výdavkami spĺňajúcimi podmienky uvedené v § 2 písm. i) zákona o dani z príjmov (opravy, technické zhodnotenie a pod).

Aj v prípade, ak by o tejto časti nehnuteľnosti neúčtoval ako o majetku využívanom na podnikanie ale v súvislosti s podnikaním si túto časť nehnuteľnosti vybavil zariadením (sedačka, počítač, regále na spisy a pod.) a o týchto by účtoval ako o majetku využívanom na podnikanie, tieto sú rovnako obchodným majetkom a ich obstaranie je daňovým výdavkom v súlade s ustanoveniami zákona o dani z príjmov, t.j. zaradenie alebo nezaradenie časti nehnuteľnosti na podnikanie sa pre uplatňovanie daňových výdavkov posudzuje oddelene od vybavenia takejto časti nehnuteľnosti iným hnutelným majetkom využívaným na podnikanie.

Zákon o dani z príjmov upravuje v

- § 22 hmotný majetok a nehmotný majetok odpisovaný, t.j. majetok, na ktorého obstaranie je výdavok aj daňovým výdavkom podľa § 19 zákona o dani z príjmov a
- § 23 hmotný majetok a nehmotný majetok vylúčený z odpisovania, t.j. majetok na ktorého obstaranie nie je výdavok daňovým výdavkom podľa § 21 zákona o dani z príjmov.

Podľa § 22 ods. 2 zákona o dani z príjmov hmotným majetkom odpisovaným na účely tohto zákona sú

- a) samostatné hnutelné veci, prípadne súbory hnutelných vecí, ktoré majú samostatné technicko-ekonomické určenie, ktorých vstupná cena je vyššia ako 30 000 Sk a prevádzkovo-technické funkcie dlhšie ako jeden rok,
- b) budovy a iné stavby okrem
  1. prevádzkových banských diel,
  2. drobných stavieb na lesnej pôde slúžiacich na zabezpečovanie lesnej výroby a poľovníctva a oplotení slúžiacich na zabezpečovanie lesnej výroby a poľovníctva,
- c) pestovateľské celky trvalých porastov podľa odseku 5 s dobou plodnosti dlhšou ako tri roky,
- d) zvieratá, uvedené v prílohe č. 1 zákona o dani z príjmov,
- e) iný majetok, uvedený v § 22 ods. 6 zákona o dani z príjmov

V súlade s § 22 ods. 10 zákona o dani z príjmov **hmotným majetkom na účely tohto zákona nie sú zásoby.**

Podľa § 22 ods. 7 zákona o dani z príjmov **nehmotným majetkom** na účely tohto zákona sú práva priemyselného vlastníctva, autorské práva alebo práva príbuzné autorskému právu vrátane počítačových programov a databáz, projekty, výrobné a technologické postupy, utajované informácie, lesné hospodárske plány, technické a hospodársky využiteľné znalosti, ktorých

- vstupná cena je vyššia ako 50 000 Sk

- majú prevádzkovo-technické funkcie alebo použiteľnosť dlhšiu ako jeden rok a sú obstarané odplatne alebo vytvorené vlastnou činnosťou s cieľom obchodovať s nimi, aktivované náklady na vývoj, zriaďovacie výdavky vyššie ako 50 000 Sk a technické zhodnotenie plne odpísaného nehmotného majetku vyššie ako 30 000 Sk.

Podľa § 22 ods. 8 zákona o dani z príjmov nehmotný majetok sa odpíše v súlade s účtovnými predpismi, najviac do výšky vstupnej ceny určenej v ustanovení § 25 zákona o dani z príjmov.

Technické zhodnotenie vykonané na hmotnom a nehmotnom majetku je pre daňové účely vymedzené v § 29 zákona o dani z príjmov, pričom technické zhodnotenie

- zvyšuje obstarávaciu resp. zostatkovú cenu hmotného a nehmotného majetku alebo je
- iným samostatným majetkom zaradeným do tej príslušnej odpisovej skupiny, kde patrí majetok ktorý sa zhodnocuje.

Podľa § 29 zákona o dani z príjmov, technickým zhodnotením hmotného majetku a nehmotného majetku sa na účely tohto zákona rozumejú výdavky na dokončené nadstavby, prístavby a stavebné úpravy, rekonštrukcie a modernizácie prevyšujúce pri jednotlivom hmotnom majetku a nehmotnom majetku 30 000 Sk v úhrne za zdaňovacie obdobie.

Za technické zhodnotenie hmotného majetku a nehmotného majetku sa považuje aj technické zhodnotenie neprevyšujúce v úhrne za zdaňovacie obdobie 30 000 Sk, ak sa daňovník rozhodne takéto považovať za výdavky na technické zhodnotenie.

Za technické zhodnotenie sa považuje aj technické zhodnotenie v sume vyššej ako 30 000 Sk za zdaňovacie obdobie vykonané na dlhodobom hmotnom majetku, ktorého obstarávacía cena bola 30 000 Sk a menej. Takéto technické zhodnotenie sa pripočíta k obstarávacej cene dlhodobého hmotného majetku a uplatní sa odpis vypočítaný podľa § 26 zákona o dani z príjmov.

Technické zhodnotenie je podľa § 22 ods. 6 zákona o dani z príjmov považované za iný majetok a to v prípadoch ak ide o

- technické zhodnotenie nehnuteľnej kultúrnej pamiatky vyššie ako 30 000 Sk,
- technické zhodnotenie prenajatého majetku vyššie ako 30 000 Sk vykonané a odpisované nájomcom,
- technické zhodnotenie plne odpísaného hmotného majetku vyššie ako 30 000 Sk,
- technické zhodnotenie hmotného majetku obstarávaného formou finančného prenájmu.

Vychádzajúc však z vyššie uvedených ustanovení zákona o dani z príjmov, ktoré upravujú technické zhodnotenie, toto sa vykonáva na hmotnom majetku a nehmotnom majetku uvedenom v § 22 zákona o dani z príjmov, t.j. na majetku ktorý je účtovaný alebo evidovaný podľa § 6 ods. 11 zákona o dani z príjmov a je používaný na zabezpečenie zdaniteľných príjmov a ktorý je odpisovaným dlhodobým majetkom spĺňajúcim podmienky pre uplatňovanie odpisov resp. v súlade s § 29 ods. 3 zákona o dani z príjmov sa môže vykonať aj

na hmotnom majetku, ktorého obstarávacía cena je rovná alebo nižšia ako 30 000 Sk ale musí ísť o účtovaný dlhodobý hmotný majetok

V súlade s § 10 ods. 27 písm. f) postupov účtovania v sústave JÚ za náklady súvisiace s obstaraním dlhodobého majetku sa nepovažujú najmä náklady na opravy a udržiavanie dlhodobého hmotného majetku, pričom

- opravami sa rozumie odstraňovanie čiastočného fyzického opotrebenia alebo poškodenia za účelom uvedenia do predchádzajúceho alebo prevádzkyschopného stavu;
  - uvedením do prevádzkyschopného stavu sa rozumie vykonanie opravy aj s použitím iných než pôvodných materiálov, náhradných dielcov, súčastí alebo technológií, ak nedôjde k zmene technických parametrov alebo zvýšeniu výkonnosti majetku a ani k zmene účelu použitia;
- udržiavaním sa rozumie spomaľovanie fyzického opotrebenia, predchádzanie jeho následkom a odstraňovanie drobnejších závad.

V postupoch účtovania v PÚ sa podľa § 35 ods. 2 písm. f) na účte 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku neúčtujú a nie sú súčasťou obstarávacej ceny dlhodobého hmotného majetku náklady na opravy a udržiavanie dlhodobého hmotného majetku, pričom čo sa považuje za opravy a udržiavanie je vymedzené rovnakým spôsobom ako v § 10 ods. 2 písm. f) postupov účtovania v sústave JÚ.

Tak z postupov účtovania v sústave JÚ ako aj z postupov účtovania v PÚ vyplýva, že náklady na opravy a udržiavanie nevstupujú do obstarávacej ceny dlhodobého majetku. Ak sú však vykonávané v súvislosti s dlhodobým majetkom, o ktorom sa účtuje, sú priamym nákladom na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov daňovníka.

Pri uplatňovaní výdavkov na opravy, údržbu resp. iných súvisiacich výdavkov hmotného majetku a nehmotného majetku, o ktorom nebolo účtované ako o dlhodobom majetku, ale ako o zásobe (t.j. ocenenie je nižšie ako 30 000 Sk, doba použiteľnosti dlhšia ako 1 rok) , resp. výdavku alebo službe (t. j. ocenenie je nižšie ako 50 000 Sk, doba použiteľnosti dlhšia ako 1 rok), nie je možné takéto výdavky vylúčiť z daňových výdavkov. Z definície obchodného majetku vyplýva, že obchodným majetkom sú aj veci, o ktorých sa účtovalo alebo účtuje, evidovalo alebo eviduje a teda aj v prípade ak sa nebude o takomto majetku účtovať ako o dlhodobom majetku zavedenom na príslušných inventárnych kartách, ale ako o zásobách alebo výdavku resp. službe, ide o výdavky súvisiace s obchodným majetkom daňovníka a preto sú daňovými výdavkami spĺňajúcimi definíciu uvedenú v § 2 písm. i) zákona o dani z príjmov.

Inými súvisiacimi výdavkami v súvislosti s využívaním majetku daňovníkom, o ktorom účtuje alebo eviduje sú výdavky na riadnu prevádzku majetku napr. elektrina, plyn, voda, t.j. náklady na energiu, pohonné látky a pod., výdavky, ktoré je daňovník povinný uhradiť podľa osobitných predpisov súvisiacich s obchodným majetkom podľa § 19 ods. 2 písm. a) zákona o dani z príjmov, úroky z úverov, pôžičiek, ktoré si daňovník zobral na nákup obchodného majetku a iné súvisiace výdavky s obchodným majetkom, ktoré keďže sú vynakladané v súvislosti s obchodným majetkom daňovníka sú aj uznanými daňovými výdavkami.

Príklad

Daňovník, fyzická osoba – občan si zobral hypotekárny úver na kúpu nehnuteľnosti. Zakúpenú nehnuteľnosť dal do prenájmu. Môže si pri prijíme z prenájmu uplatniť ako výdavok úroky z hypotekárneho úveru, ktoré platí banke?

Podľa § 2 písm. i) zákona o dani z príjmov daňovým výdavkom je výdavok (náklad) na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov preukázateľne vynaložený daňovníkom, zaúčtovaný v účtovníctve daňovníka alebo zaevidovaný v evidencii daňovníka podľa § 6 ods. 11, ak tento zákon neustanovuje inak.

Daňovník poberajúci príjmy z prenájmu podľa § 6 ods. 3 zákona o dani z príjmov pri stanovení základu dane (čiastkového základu dane) môže vychádzať z ustanovení § 17 až 29 zákona o dani z príjmov, ak si uplatňuje preukázateľne vynaložené daňové výdavky, o ktorých účtuje v sústave jednoduchého alebo podvojného účtovníctva alebo z ustanovenia § 6 ods. 11 zákona o dani z príjmov, ak si uplatňuje preukázateľne vynaložené daňové výdavky, o ktorých vedie počas celého zdaňovacieho obdobia evidenciu.

V prípade ak daňovník, fyzická osoba s príjmami podľa § 6 zákona o dani z príjmov využíva na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie týchto príjmov veci, pohľadávky a iné práva a peniazmi oceniteľné iné hodnoty, ktoré má vo vlastníctve, o ktorých táto fyzická osoba účtuje alebo účtovala, eviduje alebo evidovala podľa § 6 ods. 11 zákona o dani z príjmov, je tento súhrn majetkových hodnôt jej obchodným majetkom v súlade s § 2 písm. m) zákona o dani z príjmov.

Ak daňovník o nehnuteľnosti nadobudnutej prostredníctvom hypotekárneho úveru účtuje alebo eviduje podľa § 6 ods. 11 zákona o dani z príjmov, je táto nehnuteľnosť jeho obchodným majetkom využívaným v súvislosti s dosahovanými príjmami a úroky spojené so splátkami z poskytnutého hypotekárneho úveru platené daňovníkom budú daňovými výdavkami tohto daňovníka.

Pozn.

Podľa § 10 ods. 27 písm. g) postupov účtovania v sústave JÚ za náklady súvisiace s obstaraním dlhodobého hmotného majetku sa nepovažujú úroky z úverov, ak do času uvedenia tohto majetku do používania účtovná jednotka nerozhodne, že budú tvoriť súčasť obstarávacej ceny.

Zákon o dani z príjmov špecificky upravuje možnosť uplatnenia výdavkov ako daňových výdavkoch pri majetku, o ktorom daňovník neúčtuje alebo neeviduje len v prípade, ak ide o výdavok daňovníka s príjmami podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona o dani z príjmov vynaložený v súvislosti s činnosťou vykonávanou v inom mieste, ako je miesto v ktorom sa činnosť pravidelne vykonáva, ak využije vlastné osobné motorové vozidlo nezahrnuté do obchodného majetku. Tu si môže uplatniť výdavky (náklady) do výšky náhrady za spotrebované pohonné látky a základnej náhrady za každý jeden km jazdy podľa osobitného predpisu a to v súlade s § 19 ods. 2 písm. e) zákona o dani z príjmov.

Problémy v praxi sa vyskytujú hlavne v súvislosti s uplatnením výdavkov na technické zhodnotenie majetku, opravy a údržbu a iných súvisiacich výdavkov s týmto majetkom v prípadoch, ak ide o

- hnutelný majetok, ktorý má samostatné technicko-ekonomické určenie, **má prevádzkovo-technické funkcie dlhšie ako jeden rok** ale jeho vstupná cena **je nižšia ako 30 000 Sk**,
- nehnuteľný majetok, ktorý je obstaraný odplatne alebo vytvorený vlastnou činnosťou s cieľom obchodovať s ním, **má prevádzkovo-technické funkcie alebo použiteľnosť dlhšiu ako jeden rok** ale jeho vstupná cena **je nižšia ako 50 000 Sk**.

Zásady pre členenie majetku a záväzkov sú určené v § 9 postupov účtovania v JÚ.

V prípade hnutelných vecí, ktoré majú

- samostatné technicko-ekonomické určenie,

- dobu použiteľnosti dlhšiu ako jeden rok, ale
- ocenenie je rovné alebo nižšie ako je suma ustanovená v osobitnom predpise, ktorým je zákon o dani z príjmov, t.j. ocenenie **rovné alebo nižšie ako 30 000 Sk**

daňovník **sa môže rozhodnúť**, či bude o takomto majetku účtovať ako o dlhodobom hmotnom majetku v súlade s § 10 ods. 25 postupov účtovania v JÚ, alebo o zásobe v súlade s § 10 ods. 26 postupov účtovania v JÚ.

V prípade nehmotného majetku definovaného v § 22 ods. 7 zákona o dani z príjmov, ktorý má

- prevádzkovo-technické funkcie alebo použiteľnosť dlhšiu ako jeden rok,
- je obstaraný odplatne alebo vytvorený vlastnou činnosťou s cieľom obchodovať s ním, ale
- vstupná **cena je rovná alebo nižšia ako 50 000 Sk**

daňovník **sa môže rozhodnúť**, či bude o takomto majetku účtovať ako o dlhodobom nehmotnom majetku v súlade s § 10 ods. 11 postupov účtovania v JÚ, alebo o prevádzkovej réžii podľa § 4 ods. 6 písm. e) postupov účtovania v JÚ.

Zásady pre členenie majetku a záväzkov v postupoch účtovania v PÚ sú uvedené v ustanoveniach §§ 12 až 20 týchto postupov.

V prípade hnutelných vecí, ktoré majú

- samostatné technicko-ekonomické určenie,
- dobu použiteľnosti dlhšiu ako jeden rok ale ocenenie je rovné alebo nižšie ako je suma ustanovená v osobitnom predpise, ktorým je zákon o dani z príjmov, t.j. ocenenie **rovné alebo nižšie ako 30 000 Sk,**

daňovník **sa môže rozhodnúť**, či bude o takomto majetku účtovať ako o dlhodobom hmotnom majetku v súlade s § 13 ods. 6 postupov účtovania v PÚ, alebo o zásobe v súlade s § 13 ods. 7 postupov účtovania v PÚ.

V prípade nehmotného majetku, ktorého

- vstupná **cena je rovná alebo nižšia ako 50 000 Sk,**

daňovník **sa môže rozhodnúť**, či bude o takomto majetku účtovať ako o dlhodobom nehmotnom majetku v súlade s § 13 postupov účtovania v PÚ, alebo o službe na účte 518.

Aj v prípade, ak sa daňovník rozhodne, že uvedený majetok, ktorý má dobu použiteľnosti dlhšiu ako jeden rok, ale cena je rovná alebo nižšia ako je ustanovená v ustanoveniach zákona o dani z príjmov, či už zaúčtuje obstaraný majetok ako dlhodobý majetok alebo zásobu resp. len vynaložený náklad na nákup, je výdavok na obstaranie takéhoto majetku daňovým výdavkom, či už zahŕňaným postupne prostredníctvom odpisov pri dlhodobom majetku alebo hneď pri nákupe pri zásobe, resp. inom výdavku.

Ak sa daňovník rozhodol, že bude o

- hnutelnom majetku účtovať ako o zásobe, pre daňové účely bude takýto majetok plne odpísaným hmotným majetkom
- nehmotnom majetku účtovať ako o ostatnom prevádzkovom náklade resp. službe, pre daňové účely bude takýto majetok považovaný za plne odpísaný nehmotný majetok

Ak sa daňovník rozhodne technicky zhodnocovať tento majetok, bude pri odpisovaní technického zhodnotenia na plne odpísanom majetku postupovať v súlade s §§ 22 až 29 zákona o dani z príjmov.

Podľa § 29 ods. 3 zákona o dani z príjmov sa za technické zhodnotenie považuje aj technické zhodnotenie v sume vyššej ako 30 000 Sk za zdaňovacie obdobie vykonané na dlhodobom hmotnom majetku, ktorého obstarávacia cena bola 30 000 Sk a menej. Takéto technické zhodnotenie sa pripočíta k obstarávacej cene dlhodobého hmotného majetku a uplatní sa ročný odpis vypočítaný podľa § 26.

Pozn. Podľa § 10 ods. 18 postupov účtovania v sústave JÚ je dlhodobým majetkom aj technické zhodnotenie úplne odpísaného dlhodobého majetku. Uvedené ustanovenie platí aj pre dlhodobý hmotný aj pre dlhodobý nehmotný majetok.

Príklad

Daňovník s príjmami podľa § 6 zákona o dani z príjmov kúpil v r. 2007 softvér za 40 000 Sk, ktorý zaučtoval ako prevádzkový náklad, t.j. výdavok ovplyvňujúci základ dane. V roku 2008 dokúpil rozšírenie k tomuto softvéru vo výške 50 000 Sk, kde mu bol po uhradení zaslaný kód umožňujúci ďalšie aplikácie zakúpeného softvéru v roku 2007. Ide v tomto prípade o technické zhodnotenie softvéru zakúpeného v r. 2007, aj keď bolo o ňom účtované ako o prevádzkovom náklade?

Áno.

V tomto prípade ide v súlade s § 22 ods. 7 zákona o dani z príjmov o nehmotný majetok, za ktorý sa považuje aj technické zhodnotenie plne odpísaného nehmotného majetku vyššie ako 30 000 Sk (je to v súlade aj s § 10 ods. 18 postupov účtovania v sústave JÚ). V súlade s § 22 ods. 8 sa nehmotný majetok odpíše v súlade s účtovnými predpismi, najviac do výšky vstupnej ceny.

Príklad

Daňovník s príjmami podľa § 6 zákona o dani z príjmov kúpil v r. 2007 počítač v sume 20 000 Sk, ktorý zaučtoval ako nákup zásob. V roku 2008 ho technicky zhodnotil. Sú výdavky na technické zhodnotenie daňovým výdavkom daňovníka?

Áno.

Pre daňové účely je zakúpený počítač v sume nižšej ako 30 000 Sk, ktorého obstaranie je účtované ako nákup zásob vynaložený výdavok na nákup majetku, ktorý ovplyvňuje základ dane ako plne odpísaný hmotný majetok.

Ak daňovník technicky zhodnotí takýto majetok, pričom suma tohto zhodnotenia je vyššia ako 30 000 Sk v súlade s ustanovením § 22 ods. 6 písm. e) zákona o dani z príjmov sa toto technické zhodnotenie plne odpísaného majetku vyššie ako 30 000 Sk považuje za iný majetok, ktorý sa odpisuje v odpisovej skupine, v ktorej je zaradený majetok, na ktorom sa technické zhodnotenie vykonalo.

Ak technické zhodnotenie je v sume nižšej, resp. rovnej sume 30 000 Sk pôjde o výdavok ovplyvňujúci základ dane, ak sa daňovník rozhodne, že ho nebude považovať za technické zhodnotenie. Podľa § 10 ods. 23 postupov účtovania v PÚ ak suma technického zhodnotenia pri jednotlivom majetku neprevýši sumu ustanovenú osobitným predpisom, ktorým je zákon o dani z príjmov, nezvýši sa obstarávacia cena tohto majetku.

Ak daňovník nezaradí využívaný majetok do obchodného majetku, t.j. nebude o ňom účtovať alebo viesť evidenciu podľa § 6 ods. 11 zákona o dani z príjmov výdavky spojené s používaním takéhoto majetku sú výdavkami na osobnú potrebu daňovníka súvisiacu s využívaním jeho osobného majetku na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov podľa § 6 zákona o dani z príjmov, ktoré si daňovník môže uplatniť pri príjme z predaja takéhoto majetku, ak tento príjem nebude oslobodený od dane v súlade s § 9 zákona o dani z príjmov.

V súvislosti s majetkom, ktorý daňovník využíva na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov, ale o ňom neúčtuje, je možné ako daňový výdavok považovať len výdavky na riadnu prevádzku takéhoto majetku a to najmä spotrebu energií, pohonných hmôt a iných výdavkov, ktoré je daňovník povinný uhrádzať podľa osobitných predpisov v súlade s § 19 ods. 2 písm. a) zákona o dani z príjmov.

Príklad

Daňovník dosahujúci príjmy podľa § 6 zákona o dani z príjmov využíval majetok na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov z podnikania, o ktorom však neúčtoval ani neevidoval podľa § 6 ods. 11 zákona o dani z príjmov ako o obchodnom majetku. Môže si uplatniť do daňových výdavkov náklady na opravy resp. na technické zhodnotenie vykonané na tomto majetku?

Daňovým výdavkom podľa § 2 písm. i) zákona o dani z príjmov je výdavok (náklad) daňovníkom preukázateľne vynaložený na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov, **zaúčtovaný v účtovníctve daňovníka** alebo evidovaný v evidencii daňovníka podľa § 6 ods. 11 zákona o dani z príjmov. Ak výšku výdavku (nákladu) limituje osobitný predpis, preukázaný výdavok (náklad) možno zahrnúť do daňových výdavkov najviac do výšky tohto limitu. Ak výšku výdavku (nákladu) limituje tento zákon, preukázaný výdavok (náklad) možno zahrnúť do daňových výdavkov len v rozsahu a za podmienok ustanovených v tomto zákone.

Výdavok na obstaranie hmotného a nehmotného majetku nie je podľa § 21 ods. 1 písm. a) zákona o dani z príjmov daňovým výdavkom, ale do daňových výdavkov sa zahrnie postupne, vo forme odpisov podľa § 19 ods. 3 písm. a) zákona o dani z príjmov, pri splnení podmienok stanovených v § 22 až 29 zákona o dani z príjmov.

Odpisovaním sa na účely zákona o dani z príjmov rozumie postupné zahrňovanie odpisov hmotného majetku a nehmotného majetku používaného na zabezpečenie zdaniteľných príjmov, **ktorý je evidovaný v majetku daňovníka**, do daňových výdavkov vrátane hmotného majetku a nehmotného majetku evidovaného podľa § 6 ods. 11 zákona o dani z príjmov.

Ako z vyššie uvedeného vyplýva aj technické zhodnotenie vykonané na príslušnom majetku je výdavkom zahrňovaným do daňových výdavkov postupne vo forme odpisov, pričom výdavok na takéto technické zhodnotenie je daňovým výdavkom len v prípade ak je vykonané na majetku, ktorý je účtovaný alebo evidovaný v majetku daňovníka.

Aj v prípade ak daňovník vynaložil výdavky na opravu a údržbu majetku, ktorý je v jeho vlastníctve, ale nemá ho zaúčtovaný alebo zaevidovaný v majetku nie sú tieto výdavky jeho daňovými výdavkami preukázateľne vynaloženými na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov. Tieto výdavky sú výdavkom na opravu a údržbu jeho osobného majetku, čiže sú výdavkami na osobnú potrebu daňovníka podľa § 21 ods. 1 písm. i) zákona o dani z príjmov. O týchto výdavkoch daňovník neúčtuje. Všetky vyššie uvedené výdavky budú daňovým výdavkom daňovníka v prípade, ak takýto nezaevidovaný majetok predá, pričom nebude spĺňať podmienky oslobodenia príjmu z predaja nehnuteľností podľa § 9 zákona o dani z príjmov.

Pri určovaní, či ide o výdavok na technické zhodnotenie alebo výdavok na opravu a údržbu majetku je možné využiť Opatrenie MF SR č. 3400/1998-62 (FS 3/1998) k uplatňovaniu § 26 ods. 2 a § 33 zákona č. 286/1992 Zb. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov, ktoré primerane platí aj za účinnosti zákona č. 366/1999 Z.z. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov aj zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.

Zdaňovanie príjmov z predaja obchodného majetku

V súlade s § 6 ods. 5 písm. a) zákona o dani z príjmov, príjmom z podnikania alebo inej samostatnej zárobkovej činnosti je aj príjem z akéhokoľvek nakladania s obchodným majetkom daňovníka, t.j. aj príjem z jeho predaja.

V prípade, ak pôjde o predaj obchodného majetku evidovaného v evidencii daňovníka podľa § 6 ods. 11 zákona o dani z príjmov, ktorý dosahuje príjmy z prenájmu nehnuteľnosti podľa § 6 ods. 3 zákona o dani z príjmov, tieto budú zdaniteľným príjmom podľa § 8 zákona o dani z príjmov, nakoľko ustanovenie § 6 ods. 5 zákona o dani z príjmov sa uplatňuje len pri príjmoch z podnikania alebo inej samostatnej zárobkovej činnosti.

V § 9 zákona o dani z príjmov sú vyšpecifikované druhy príjmov z predaja obchodného majetku daňovníka, ktoré sú oslobodené od dane a to v prípade príjmu z predaja

- bytu alebo obytného domu s najviac dvoma bytmi vrátane súvisiacich pozemkov a ostatných nehnuteľností podľa § 9 ods. 1 písm. a) až c) zákona o dani z príjmov ak odo dňa vyradenia týchto nehnuteľností z obchodného majetku uplynulo 5 rokov
- hnutel'nych vecí podľa § 9 ods. 1 písm. d) zákona o dani z príjmov ak odo dňa vyradenia týchto hnutel'nych vecí z obchodného majetku uplynulo 5 rokov
- majetku zahrnutého do konkurznej podstaty, bez akéhokoľvek obmedzenia
- nehnuteľnosti alebo hnutel'nej veci vydanej oprávnenej osobe podľa osobitných predpisov, prijatý touto oprávnenuou osobou.

Dňom vyradenia majetku z obchodného majetku daňovníka sa rozumie deň, v ktorom daňovník posledný raz účtoval majetok v účtovníctve alebo uvádzal v evidencii podľa § 6 ods. 11 zákona o dani z príjmov.

Priklad

Daňovník nadobudol nehnuteľnosť v roku 2000, ktorú až do roku 2006 aj prenajímal, t.j. dosahoval príjmy podľa § 6 ods. 3 zákona o dani z príjmov, pri ktorých si uplatňoval preukázateľne vynaložené výdavky. V roku 2007 sa rozhodol túto nehnuteľnosť predat'. Je príjem z predaja tejto nehnuteľnosti oslobodený od dane?

Podľa § 9 ods. 1 písm. b) zákona o dani z príjmov, od dane je oslobodený príjem z predaja nehnuteľnosti, na ktorú sa nevzťahuje oslobodenie podľa písmena a) alebo c) a to po uplynutí piatich rokov odo dňa jej nadobudnutia alebo jej vyradenia z obchodného majetku, ak bola táto nehnuteľnosť zahrnutá do obchodného majetku, okrem príjmov, ktoré plynú daňovníkovi podľa zmluvy o budúcom predaji nehnuteľnosti uzavretej do piatich rokov od jej nadobudnutia alebo od jej vyradenia z obchodného majetku, aj keď kúpna zmluva bude uzatvorená až po piatich rokoch od jej nadobudnutia alebo vyradenia z obchodného majetku.

Podľa § 6 ods. 11 písm. b) zákona o dani z príjmov, ak daňovník uplatňuje pri príjmoch z prenájmu preukázateľne vynaložené daňové výdavky, vedie počas celého zdaňovacieho obdobia evidenciu o hmotnom majetku a nehmotnom majetku, ktorý možno odpisovať.

Ak si pri účtovaní môže daňovník dobrovoľne zvoliť, či prenajímanú nehnuteľnosť zaradí do obchodného majetku alebo nie, potom je potrebné vychádzať z úplne rovnakého princípu, že sa môže dobrovoľne rozhodovať aj o tom, či nehnuteľnosť bude evidovať podľa § 6 ods. 11 písm. b) zákona o dani z príjmov alebo nie.

Ak daňovník prenajímanú nehnuteľnosť evidoval podľa § 6 ods. 11 zákona o dani z príjmu, potom je pre účely splnenia podmienok pre oslobodenie príjmu z predaja potrebné skúmať dobu, ktorá uplynula odo dňa vyradenia z obchodného majetku do dňa jej predaja.

Ak daňovník prenajímanú nehnuteľnosť neevidoval podľa § 6 ods. 11 zákona o dani z príjmov, potom je pre účely splnenia podmienky pre oslobodenie príjmu z predaja potrebné skúmať dobu, ktorá uplynula odo dňa nadobudnutia nehnuteľnosti do dňa jej predaja.

V prípade, ak ide o daňovníka, ktorý vedie účtovníctvo (t. j. nejde o daňovníka, ktorý má príjem podľa § 6 ods. 3 zákona o dani z príjmov):

– a o nehnuteľnosti účtoval ako o majetku využívanom na prenájom, potom je pre účely splnenia podmienky pre oslobodenie príjmu z predaja potrebné skúmať dobu, ktorá uplynula medzi dňom vyradenia nehnuteľnosti z obchodného majetku a jej predajom.

– a o nehnuteľnosti neúčtoval ako o majetku využívanom na prenájom, potom je pre účely splnenia podmienok pre oslobodenie príjmov z predaja potrebné skúmať dobu, ktorá uplynula odo dňa nadobudnutia nehnuteľnosti do jej predaja a nie dĺžku doby, ktorá uplynula medzi vyradením nehnuteľnosti z obchodného majetku a jej predajom.

Príklad

Daňovník, fyzická osoba, v januári 2007 kúpil hnutel'ny' majetok od spoločnosti, právnickej osoby, ktorá ho mala zaradený v obchodnom majetku. V novembri 2007 tento majetok daňovník predal, pričom ho nemal zaradený v obchodnom majetku. Je príjem z predaja tejto hnutel'nej veci oslobodený od dane?

Podľa § 9 ods. 1 písm. d) zákona o dani z príjmov je od dane oslobodený príjem z predaja hnutel'nej veci okrem príjmov z predaja hnutel'nej veci, ktorá bola zahrnutá do obchodného majetku, a to do piatich rokov od jej vyradenia z obchodného majetku, pričom za hnutel'nú vec sa na účely tohto zákona nepovažuje cenný papier.

V súlade s § 9 ods. 5 zákona o dani z príjmov sa dňom vyradenia majetku z obchodného majetku **daňovníka** rozumie deň, v ktorom **daňovník** posledný raz účtoval majetok v účtovníctve alebo uvádzal v evidencii podľa § 6 ods. 11, pričom u daňovníka, fyzickej osoby je definícia obchodného majetku zadefinovaná v § 2 písm. m) zákona o dani z príjmov.

Príjem z predaja hnutel'ného majetku nie je oslobodený od dane v prípade, ak neuplynulo päť rokov odo dňa vyradenia takéhoto majetku z obchodného majetku daňovníka, u ktorého sa tento príjem posudzuje, t.j. sleduje sa deň vyradenia z obchodného majetku, v ktorom daňovník poslednýkrát účtoval o tomto majetku, ktorý predáva.

Keďže v tomto prípade daňovník nadobudol hnutel'ny' majetok kúpou, pričom o ňom neúčtoval alebo nevedol evidenciu, t.j. nemal ho zaradený v obchodnom majetku, **má príjem z jeho predaja oslobodený od dane v súlade s § 9 ods. 1 písm. d) zákona o dani z príjmov.**

Skutočnosť, že daňovník kúpil tento majetok od spoločnosti, ktorá ho mala zaradený v obchodnom majetku nemá vplyv na uvedené, vzhľadom k tomu, že zaradenie majetku do obchodného majetku sa neposudzuje vo vzťahu k majetku, ktorý sa predáva, ale vo vzťahu k daňovníkovi, ktorý tento majetok predáva a ktorému plynie príjem z jeho predaja, t.j. či tento daňovník mal predávaný majetok zaradený v obchodnom majetku (účtoval o ňom alebo viedol evidenciu).

S účinnosťou od 15.12.2005 zákonom č.534/2005 Z.z., ktorým sa novelizoval zákon o dani z príjmov, sa definícia obchodného majetku u daňovníka dosahujúceho príjmy podľa § 6 rozšírila aj o hmotný majetok obstarávaný formou finančného prenájomu, ktorý fyzická osoba využíva na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie predmetných príjmov, a o ktorom fyzická osoba účtuje alebo účtovala v súlade s účtovnými predpismi alebo eviduje alebo evidovala podľa § 6 ods. 11 tohto zákona. Spresnenie definície obchodného majetku má vplyv aj na posudzovanie príjmov oslobodených od dane z príjmov fyzickej osoby podľa § 9 zákona o dani z príjmov.

Príklad

Daňovník s príjmami zo živnosti podľa § 6 ods. 1 písm. b) zákona o dani z príjmov, využíva na dosiahnutie predmetných príjmov osobný automobil, ktorý má prenajatý formou finančného prenájmu. Počas prenájmu o tomto majetku účtuje v súlade s účtovnými predpismi (má ho zahrnutý v obchodnom majetku). V máji 2007, po skončení prenájmu a nadobudnutí vlastníckeho práva, automobil z obchodného majetku vyradí a v júni 2007 ho predá.

Príjem z predaja nie je oslobodený od dane, nakoľko k predaju majetku došlo do piatich rokov od jeho vyradenia z obchodného majetku [§ 9 ods. 1 písm. d)].

Príklad

Daňovník s príjmami zo živnosti podľa § 6 ods. 1 písm. b) zákona o dani z príjmov, využíva na dosiahnutie predmetných príjmov osobný automobil, ktorý obstaráva formou finančného prenájmu. Počas prenájmu o tomto majetku neúčtuje (nemá ho zahrnutý v obchodnom majetku). Ihneď po skončení prenájmu a nadobudnutí vlastníckeho práva, automobil predá.

Príjem z predaja je podľa § 9 ods. 1 písm d) zákona o dani z príjmov oslobodený od dane.

*Vypracovalo: Daňové riaditeľstvo SR Banská Bystrica
odbor metodiky daní
júl 2008*